

C A M P A N I A F E L I X.

Constat Titum Livium Patavinum historicum, Q. Horatium Flaccum, Statium Papinium, Claudium Claudianum, Poetas celebres, Annejum Senecam philosophum, aliosque infinitos, qui ingenio scriptisque suis præclaris nomen sibi pepererunt immortale, sæpius eò studiorum causa secessisse. P. Virgilium Maronem Neapoli diu suavissime vixisse, atque Georgicorum libros ibidem composuisse legimus: & cum Brundisii moreretur, corpus suum eò transferri ac sepeliri voluisse, ut & veterum poetarum plura testimonia suffragantur. Servius commentator illius, altero lapide à Neapoli via Puteolana prope fauces perfossæ per Pausilypum cryptæ monumentum ejus fuisse scribit. Locum nunc ostentant accolæ. Sed Neapolim inde revertamur, urbem nunc quidem temporis civium & incolarum nobilitate magnificentiaque non minus quam structuræ sumptibus atque ædificiorum omnis generis splendore celebrem.

P. Virgilii
sepulchrum

Qualitas.

Fosse.

Portæ.

Fora.

Fontes.

Forma.

Circuitus.

Aër.

Nobiles fa-
milias.

Nomen hodie retinet, Neapoli vulgo audiens. Caput est Campaniæ, regniq; metropolis. Spatium amplectitur magnum inter mare colliumque amœnissimorum radices ædificata magnifice; muris firmissimis, propugnaculis, turribus, castellisque, præsertim jussu Karoli V, ut sit quasi inexpugnabilis, munita. Fossas habet 1. x. x. x. pedes profundas. Portæ sunt octo: Castelli, Ioannis Carbonarii, Mercatus, Rialti, Capuana pulcherrima, Carmelitarum, S. Coalis, & S. Ianuarii. Fora sunt ampla; quorum unum famosissimum La Piazza del Vltmo, prope castrum novum. Fontes publici, ex quibus aqua limpidissima nunc lanceæ altitudine, nunc duorum capitum crassitudine, nunc per centum fistulas profilit, sunt innumeri. Forma est oblonga seque in modum dimidiatæ Lunæ incurvans. Circuitus olim 111; nunc, prolato pomerio, v milliarium. Aère gaudet permolli & placido. Hiemem vix sentit.

Incredibile sane est, quantus Nobilium Familiarum, præter Majorum Gentium, sit in hac urbe numerus. Quum enim tota in suas Curias vel Basilicas (quæ Seggi vulgo, quoque Principes, Duces, Marchiones, omnesque reliqui ordines ad consultandum de rebus publicis conveniant) sit distributa, singulis sua adcensetur Nobilitas.

Constat enim publicum civitatis consilium ex sex viris, quorum quinque ex nobilitate, singuli ex singulis curiis, in quas omnes distributa est nobilitas, leguntur: unus ex plebe. Iis simul jus est de rebus publicis consulere; ac si qua majoris momenti deliberatio incidat, singuli ex nobilitate ad singulas curias, plebejus item ad plebem referre solet. Est enim civitas divisa (ut inquit Mazzella) in quinque, ut ipsi vocant, Seggi: Petrarcha appellat vicos: qui totidem habent curias theatri forma, sub

quibus omnes familiæ nobiles comprehenduntur. Quorum primus appellatur Capuanus, à porta quæ Capuam ducit, constatque hodie familiis quadraginta duabus. Secundus dicitur di Montagna, constatque familiis viginti duabus. Tertius del Nido, constans familiis 1. v. 11. Quartus di Porta, constans familiis x. x. Quintus di Porta nuova, constans familiis x. v. 11.

Ædes hæc Vrbs cum Divorum, tum hominum habet ornatissimas: arces invictissimas. Mirabile est opus Templum D. Clare (S. Chiara) cum Parthenone peramplo, ab Agnere regina Hispana (aliis Sanctia) Roberti regis conjugefacto. Sepulcra in eo multa conspiciuntur regum, reginarum, regiorum liberorum ex illustri Dyrrhachina domo, Carolique, qui S. Ludovico Francorum Regi fuit frater, progenie. Vetusissimum est S. Pauli, quod olim Castoris & Pollucis. Insigne & S. Domini Fanum. Servantur in eo Philippi Imper. Constantinopolitani, Alphonsi I, Ferdinandorum I, & II, Isabella, Ducis Mediolanensis, Ferrandi Davali Marchionis Pescharæ, Marchionis del Guasto, qui Regem Galliarum in acie prope Papiam cepit, aliorumque Principum & illustrium hominum ossa. In Delubro Fratrum Montis Oliveti (Fratrum di Monte Oliveto) sepultus legitur Alexander ab Alexandro I. C. Voluminis Genialium dierum Auctor. In Templo D. Ioannis in Carbonaria (S. Giovanni in Carbonara) Fratrum Eremitanorum, monumentum visitur magnificentissimum Roberti regis & Ioanne I, sororis, ex marmore candido. Pari celebritate sunt Cathedralis, quod Episcopo (nam Archiepiscopus floret dignitate) vulgo vocant; D. Laurentii, Fratrumque Minorum D. Francisci. Alia prætereo. Templum Monachorum sunt xv, inter quæ pulcherrima D. Francisci, S. Spiritus, S. Crucis. Anthonis visitur, templo Annuntiatae Virginis Mariæ junctum, magnitudine & structura amplius opidi instar, in quo supra duo pauperum milia, omnis generis, ægroti, senes, debiles aluntur curanturque: plusquam octingenti utriusque sexus orphani & expositi in eodem ab infantia & litteris imbuuntur, & variis artibus pro cuiusque genio & indole diligenter ad ætatis usque maturitatem instituuntur. In redditibus habet x. v. 11. millia Ducatorum. Alit nutrices 1000 pro exposititiis. Ex virginibus, quæ plerumque ducentæ, quotannis tres cum dote elocantur. Parochiæ sunt quadragintæ. Tribunalia sunt quinque; S. Pauli, in quo levita debita expeditur; La Zecca, ubi ea, quæ ad mercaturam; La Vicaria, ubi causæ Iudiciariæ civiles & criminales tractantur; Sammaria, ubi de Patrimonio Regis; Sacrosancta, ubi Iurgia & controversiæ deciduntur. Arces fortissimæ sunt hæ: Castellum Novum (Castel-Novo) in ipso urbis ingressu, forma quadrangularem, lapide Tiburtino, fossa duplici, ab Carolo I Eculismensi, rege Neapolitano, anno 1000 lxxv ædificatum, ab Alphonsio

Publica
Opera.
Templa.

Parochiæ:
Tribunalia.

Arces vel
Castella.
Novum.